

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Vladimir Timofci, Constantin Alerguș,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Lupan Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Lupan Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 06.01.2017 – 12.06.2017 (prima instanță);*
- 2. 24.08.2017 – 17.10.2017 (instanța de apel);*
- 3. 02.01.2018 – 21.02.2018 (instanța de recurs).*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 12 iunie 2017, Lupan Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la Lupan Ion a sumei de 2181 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei medico-legale, care urmează a fi achitată în bugetul de stat.

S-a dispus admiterea parțială a acțiunii civile înaintate de reprezentantul legal al părții vătămate minore, cu încasarea în contul acesteia, de la Lupan Ion, a sumelor de 600 lei cu titlu de prejudiciu material și 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Lupan Ion, la data de 20.05.2016, aproximativ la ora 17:30, aflându-se în apropierea izvorului din extravilanul s. Jevreni, r-nul Criuleni, intenționat, știind cu certitudine că minora XXXXX nu a atins vârsta de 14 ani, având scopul întreținerii unui raport sexual, aplicând constrângerea psihică, prin faptul că și-a dat pantalonii și lenjeria intimă în jos și a întreținut acțiuni obscene în prezența părții vătămate și constrângerea fizică, manifestată prin faptul că a apucat-o de mâna stângă și a îmbrâncit-o la pământ, pentru a face astfel posibil raportul sexual, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința din cauza vârstei fragede, a încercat s-o dezbrace de haine și a intenționat să întrețină cu ultima un raport sexual contrar voinței acesteia, însă din cauze independente de voința lui nu și-a putut realiza intenția până la sfârșit, din motiv că în acest timp, de locul unde se aflau ei, se apropia o căruță cu un cal, condusă de Mihăilă Andrian, fapt care l-a speriat pe Lupan Ion, care a fugit de la fața locului.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat că în acțiunile sale nu se întrunesc elementele componenței infracțiunii de viol, astfel fapta sa urmând a fi recalificată în baza art. 175 Cod penal. Referindu-se la solicitarea dată, apelantul a indicat că își recunoaște vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, pronunțată integral la 14 noiembrie 2017, apelul declarat a fost respins ca depus peste termen, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, potrivit materialelor cauzei, inculpatul a fost prezent la pronunțarea dispozitivului sentinței la 12 iunie 2017, a primit copia sentinței la aceeași dată, semnând recipisa și i-a fost explicat modul și termenul de atac al hotărârii adoptate (f.d. 67 verso, 72, vol. II).

În această ordine de idei, instanța de apel a constatat că cererea de apel în cauză, conform scrisorii de însoțire din partea Penitenciarului nr. 13 Chișinău, a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău la 24 iulie 2017 (f.d. 79, vol. II), în cererea depusă fiind indicată aceeași dată. În contextul respectiv, instanța de apel a reținut că cererea de apel urmează a fi considerată drept depusă cu omiterea termenului legal de declarare, care conform art. 402 alin. (1) este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale – care la caz a avut loc la 12 iunie 2017, or din această dată au trecut 42 de zile până la 24 iulie 2017.

Instanța de apel a reținut că în ședința de judecată, inculpatul a confirmat circumstanțele menționate și nu a indicat careva temeuri care, în mod obiectiv, l-au împiedicat să declare apel în termenul prevăzut de lege.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, depus la 08 decembrie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, solicită casarea acesteia*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii depuse, recurentul invocă că instanța de apel a comis o eroare de drept în urma stabilirii faptului depunerii tardive a apelului, fără a lua în considerare motivele invocate de inculpat.

Astfel, în ședința instanței de apel, apelantul a invocat că nu a cunoscut despre faptul că avocatul, care a participat la examinarea cauzei în prima instanță, a refuzat asistarea în continuare a inculpatului. Aflând despre acest fapt, inculpatul singur a scris apelul. În opinia recurentului, această circumstanță reprezintă un motiv întemeiat al omiterii termenului de depunere a apelului.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care pledează pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat. Procurorul menționează că inculpatul a primit copia sentinței la 12.06.2017, fiindu-i explicat modul și termenul de atac al acesteia (f.d. 67, 72, vol. II), iar nerespectarea termenului de atac al sentinței impune nulitatea actului efectuat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal reține că instanța de apel, în motivarea soluției adoptate, a constatat că inculpatul a fost prezent la pronunțarea dispozitivului sentinței la 12 iunie 2017, a primit copia sentinței la aceeași dată, semnând recipisa și i-a fost explicat modul și termenul de atac al hotărârii adoptate (f.d. 67 verso, 72, vol. II), iar cererea de apel, conform scrisorii de însoțire din partea Penitenciarului nr. 13 Chișinău, a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău la 24 iulie 2017 (f.d. 79, vol. II), în cererea depusă fiind indicată aceeași dată. În contextul respectiv, instanța de apel a reținut că cererea de apel urmează a fi considerată drept depusă cu omiterea termenului legal de declarare, care conform art. 402 alin. (1) este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale – care la caz a avut loc la 12 iunie 2017, or din această dată au trecut 42 de zile până la 24 iulie 2017.

Suplimentar celor reținute de către instanța de apel, Colegiul penal constată că inculpatul, potrivit materialelor cauzei, beneficia de asistența juridică a apărătorului Gratila Lidia în baza contractului 3PJ/17 din 22.03.2017, în acest sens semnând pe verso mandatul avocatului (f.d. 13, verso, vol. II). Totodată, Colegiul penal constată că avocatul Gratila Lidia, în baza contractului de asistență juridică nominalizat, a participat la examinarea cauzei în prima instanță și a primit copia sentinței contra semnătură (f.d. 72, vol. II).

În legătură cu acest fapt, Colegiul penal respinge alegațiile recurentului, prin care acesta justifică omiterea termenului de declarare a apelului prin faptul că avocatul care a participat la examinarea cauzei în prima instanță a refuzat asistarea în continuare a inculpatului or, în primul rând, invocarea recurentului este declarativă și nu are susținere probatorie, iar în al doilea rând, în virtutea existenței obligațiunilor reciproce ce reies din contractul de asistență juridică anterior nominalizat, **inculpatul urma să dea dovadă de responsabilitate în relațiile sale cu apărătorul și de diligență în realizarea dreptului său de a ataca hotărârea instanței de judecată.** Totodată, Colegiul penal consideră că inculpatul urma să dea apreciere corespunzătoare faptului că **în mandatul nominalizat nu a fost specificată instanța de judecată în care inculpatul urma a fi asistat de apărător**, incertitudine care nu poate fi imputată apărătorului, or mandatul a fost semnat de inculpat.

Din motivele enunțate, precum și din considerentul că alte erori care ar impune soluția casării deciziei instanței de apel nu s-au depistat, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat în cauză, deoarece este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Lupan Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui **Lupan Ion XXXXX**, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 martie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș